

Фармерське життя

THE FARMER'S LIFE

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить кожної середи — Published every Wednesday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РК Л. Ч. 26 (169).

СЕРЕДА, 27. ЧЕРВНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JUNE 27th, 1928.

№ 26 (169).

VOL. IV.

3 ЮГОСЛАВІЇ

Стрільщина в парламенті.

Недавно Югославія підписала з Італією договір на підставі якого Італійським підданим вільно купувати землю в Югославії в полосі 30 миль від моря. Деякі послы Югославського парламенту були дуже проти цього договору і підчас засідання парламенту 20. червня, коли при обговорюванні цього повстала гаряча дискусія, посол урядової партії Рачич Рачич витягнув револьвер і вистрелив усю щість кулі у групу опозиційних послів, які протестували проти ратифікації договору з Італією.

В наслідок цього Павло Радіч, сестрінець селянського провідника Стефана Радіча, був убитий, а сам Стефан Радіч тяжко ранений. Хорватський посол др. Басаріч був так тяжко ранений, що помер в дорозі до шпиталю. Др. Пернар і два інші послы, Грандія і Елясіч, також отримали небезпечні рани від кулі.

Серед замішання убійник утік з парламенту.

Послы Радічової партії хотіли схопити душегуба, але заки вони могли це зробити, Рачіч постріляв Пернара й Басаріча та двох інших і вистрелив усю свої кулі. Користуючись замішанням, Рачіч вискочив вікном з парламенту і утік. Пізніше віддався в руки поліції.

Газети, які є глибоко зворушені повповненням злочинним, пригадують погрозу, яку зробив у парламенті день перед тим М. Поповіч, міністер внутрішніх справ, до Стефана Радіча: "Остерігаю вас, що одного гарного дня ви стратите свою голову в парламенті". Страшна погроза майже сповнилася, а крім цього впали жертвою ще й інші послы.

Найбільш наравний посол.

Паніца Рачіч, який належить до урядової радикальної партії, є Черногорцем. У всіх недавніх булах в парламенті він був найбільш крикливим і найбільш наравним у своїх виступах проти опозиції під проводом Стефана Радіча. Він постійно носив зі собою револь-

вер. Проти нього прокуратура виготовляє оскарження за убійство.

Заворушення в Загребі.

В головнім місті Кроації, Загребі, як наслідок стрільщини в югославським парламенті, вбито 3 цивільні особи а 7 поранено ранено; багато осіб віднесло менші рани. Ранено — теж 10 поліцаїв, коли поліція хотіла розігнати демонстрацію устроєну проти міністра внутрішніх справ Корощеца, якого Кроати обвинувачують за всі клопоти в Югославії.

Демонстрацію влаштували робітники, а до них прилучилися вскорі студенти. Боротьба між демонстрантами, а поліцією була завзята. Студенти поперетинали електричні проводи до міста і ціле місто було в темноті. Точного числа вбитих і ранених не знати.

Влада лагодилася проголосити воєнний стан в місті, бо населення дуже схвилюване. Демонстранти увійшли до кав'ярні Корсо, де заходять урядники і політикери, повивали вікна, знищили обстанову та боролася з поліцією. Описав таке саме було в кав'ярні Егергоф, куди також заходять урядовці.

Жінка вбитого посла звязала до згоди Кроатів і Сербів.

Бельград, Югославія, 21. червня. — В цілі Югославії починають опам'ятуватися, що ворожнеча між Сербіями та Кроатами повинна утати. Жінка вбитого Павла Радіча сказала, глядачи на тіло свого чоловіка: "Хай життя Павла буде останньою жертвою в примиренню Кроатів і Сербів".

Між селянами Кроації є велике селянство і сподіються, що коли Стефан Радіч подужає від кулі Рачіча, він матиме не малий горіх до розкушення, щоб їх втихомирити.

Сподіються, що ця стрільщина в кроатських послів матиме важні політичні наслідки в Югославії. Можливо цілий кабінет зрештє зійде і відкинуть договір з Італією.

Часопис вийшли з чорними обвідками і звизають населення до холоднокровності.

Макстон і тому вони оба видали від себе заяву, в якій осуджують реформістично-угодову політику Б.П.П. і її вислугування капіталістам.

Атакують Кука і Макстона.

Донесення з 21. червня з Лондону говорять, що часопис Дейлі Гералд, який є офіційним органом Брит. Партії Праці (мекдоналдистів) заатакував Кука і Макстона за їхню відозву до робітників Британії.

Буржуазні часописи коментують, що в рядках британського робітництва неминуче роздвоєння. Більш клясово свідоме робітництво покине попірати політику Б.П.П., а звернеться прихильно до Комуністичної Партії Британії.

Ця партія приготувалась ставити своїх кандидатів в багатьох округах, в яких реформістична Б.П.П. ставить своїх Кук і Макстон говорять в своїй заяві, що Брит. Партія Праці давно перестала бути робітничою партією, а є вона партією, що репрезентує всіх. Тимчасом робітничі партія може і повинна репрезентувати лише робітників ріллі і фабрики.

Домагаються розслідження.

Після вістей з 21. червня з Лондону послы з Брит. Партії Праці рішили зробити внесок домагаючись розслідження великих коштів президента парламенту (спікера). Ці кошти є багато більші, як платня спікера, яка вносить 25,000 тисяч доларів в рік.

Коли президент усувається з уряду, йому дають 20,000 доларів пенсії. Ну, пані вміють розпоряджатися народними податками. Тому вони всюдю так добиваються влади.

Закінчення страйку чорних робітників в Пол. Африці.

Около 20,000 чорних робітників, які працювали в діямантових майнах, вийшли 19. червня на страйк, бо заряд майни знижив їм платню з \$4.50 тижнево на \$3.50 тижнево. Однак вже 21. червня багато з них вернули до роботи не чекаючи на підвижку і таким чином страйк програли.

Безробіття в Австралії.

Після відомостей з Мелборн, Австралія, там відбувся 19. червня зїзд прем'єрів австралійських провінцій, на якому обговорювано припинення іміграції до Австралії, доки не зменшиться там безробіття.

3 ФРАНЦІЇ

Стабілізація франка.

Донесено з Парижа 24. червня, що французький парламент затвердив цілу прем'єра Поанкаре підписав угоду на угоду франка. За цільною було 240 мільярдів, проти плану 22, а також сотні послів страйкували від голосування.

Франк, який раніше мав ціну около 18 цт. канадських, зараз матиме лише 3 цт і 93 сотих частей цента на канад. валюту. Він буде репрезентувати 652 мільярдів франків, десятих доларів.

Буржуазні потерять.

Ця уряд Поанкаре устаніть валюту підтвердив на французькій буржуазії, до якої треба зачислити і американських сесив. Ці люди владали своїм оцарством в державі парламенті (об'єднані, бонди і т.д.). З переміною франка буржуазія потерить.

уряд сподієсь зробити на тих пацерах около 665 мільонів зиску. Франк, який уряд брав від людей, був вартісний около 15 ц. від вичисленого "стабілізованого" франка.

Можливість резигнації.

Деякі знатоки положення у Франції думають, що прем'єр Поанкаре, усталивши вартість франка, зрештє, як не дістане вотум довіря від всіх послів з урядового блоку.

Стабілізація франка це є дальший процес того збудження мас, в цм випадку і дрібно буржуазії, яке в капіталізм є неунікнене. Капіталізм існує на визиску, який зветься профіт, а який має свою підставу в праці.

Щоб мати профіт, треба забирати працю других. Чим більший профіт для капіталістів, тим менше лишаєсь для мас працюючих.

Сенат уловив пляни.

Париж 24. червня. — Сенат уловив теж пляни стабілізації франка, за чим голосувало 256 сенаторів, а проти 3. Це означає повну перемогу французької великої буржуазії над працюючими масами і над дрібною буржуазією, яка в своїй відсталості вірить в панську демократію.

Прем'єр Поанкаре заявив ясно і виразно 21. червня в парламенті, що всі мусять бути приготувані на високий кошт прожиття, бо бюджет мусить бути зрівноважений. Панам банкірам мусь заплатити процент від державних довгів податками працюючих, а податки збільшають кошт прожитку.

3 РАД. СОЮЗА.

Змовою донецьких саботажників керовано з закордоно.

Москва, 18. червня. — з допитом Детера, одного з обвинувачуваних інженерів, виявилася нова фаза конспірації проти С.Р.С.Р. Слідство встановило, що цілою конспірацією керує група закордонних організацій.

Прокуратурі вдалося також доказати, що управитель копальні Пастухов мав постійні зносини з інженерами Кузьмою і Шадлуном у Харкові.

Детер був представником центральної організації контрреволюційних змовників у Харкові. Його висладо до Берліна на наради. Він, однак, заперече свою вину.

Але Матов, член центрального комітету в Харкові, заявив, що Детер їздив до Берліна з метою вироблення саботажних плянів. Детер вкінці признався, що діставав гроші за саботаж від Дворманчика.

"Найширше" признався до вчин інженер Братановський. Він сказав, що радо задовольняв бажання бущих власників копалень тому, що вони дуже добре платили. Він признався також, що діставав гроші від французьких бущих власників і діставав інструкції від Детера, як вести саботаж. Харківський комітет змовників дозручив Братановському виробити плян, після якого панкаре не можна було саботажувати роботу в копальнях.

Братановський займав доцент відомі даніє становище в пресі "Донугіт". Він заявив, що більшість його підкладних інженерів були членами конспіративної організації. Братановський признався, що після допущеної резолюції був шуканий до ради робітничих депутатів, але після контрреволюційної резолюції він не був членом. Він позешти цілу структуру харківської організації змовників. Харківська організація сабо-

тажників наглядала за цілою справою саботажа і вислала звіти про свою роботу бущим власникам копалень в Донбасі. Ціллю центральної організації змовників було збудити вплив серед профспілкових провідників і сіяти невдоволення серед робітників. На те змовники діставали великі суми грошей від бущих власників, що тепер перебувають за кордоном. Помагали також і французькі індустріялісти, зацікавлені в Донбасі.

Братановський заявив, що давали гроші також німецькі фірми.

3 НІМЕЧЧИНИ.

Тяжко створити уряд.

Канцлер Вільгельм Маркс подав резигнацію свого кабінету президентові Гінденбургові ще 12. червня, а Гінденбург покликав соціял-демократу Мюллера до сформування нового уряду.

Соціял-демократи дістали в недавніх виборах найбільше число послів і покликання їх сформувати кабінет міністрів вважається, що вони годяться співдіяти з буржуазними партіями Німеччини ради втримання нинішнього пансько-капіталістичного ладу в Німеччині.

Та минав тиждень і 21. червня пан Мюлер не встиг ще утворити кабінету міністрів, хоч конферував з ріжними провідниками партій. Гінденбург припорув йому ще раз зробити спільнати з буржуазними партіями Німеччини ради створити коаліційний кабінет.

Розходитьсь про сформування такого кабінету, який включав би соціялістів, демократів, католицьких центристів і націоналістів.

ІЗ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ.

Загадкова експлозія.

Донесено 21. червня з Алентаві, Пенсильвенія, що там вилетіла у воздух фабрика порозу "Троджан". Вибух наступив вночі і повсталий від вибуху вогонь горів аж до ранца. Небезпека вибухів стримувала пожарну сторожу гасити вогонь. Досі не стверджено, чи загинув хто з малого числа робітників, які працювали на ційну шихту.

Град зробив багато шкоди в Кензасі.

Гарден Ситі, Кензас, 20-го червня. — Полуднево-західній Кензас навістив сьогодні страшний град, який зробив фермерам шкоди на яких три мільйони долларів. Град був найбільшій від 1927 року і завів праці на 100 миль довгий і 15 миль широкій. Після граду мило три цілі дощу.

Обчислюють, що є знищених 1,500,000 бунилів пшениці. Вітер також наробив шкоди пшеничним полям.

В Джаксон Ситі буря зірвала дахи в готелю й кількох інших будинків.

В Мортганті, Вест Вірджинія, загинув в вулкані майні шість пуглекотів через експлозію. Ці шість шість тяжко ранені і деякі можуть в наступні рах померти. Вибух наступив 20. червня. Разом було 21 майнерів в майні підчас вибуху і всі потерпіли.

В нормальний час в майні працює около 135 робітників.

ВІСТІ З КАНАДІЙСЬКОГО ЖИТТЯ

Робітничі непорозуміння є аж в нятьох провінціях.

Оттава 20. червня. Після вісток Квебелін Прес зараз є в Канаді індустріяльні непорозуміння в п'ятьох канадських провінціях. Страйкують деякі юні в Едмонтоні, Летбриджі, Саскатуні, Монреалі, Квебекі, Торонто, Гамілтоні, Вінніпегі. В кожнім випадку страйк докочить числа від 25 до 3000 робітників: майнерів, електриків, робітників, фірманих, карпентерів, сталевих конструкторів, робітників, шапкарів і т. д. Але є доказом, що клясова боротьба між працею, а капіталом загострюється і в Канаді.

Іміграційні справи.

Багато зараз пишеться про іміграцію до Канади. Деякі "патріотично настроєні" особи дорадують впускати до Канади такого числа чужинців, як зараз впускається, а натомиць бажують впускати тут лише Бритійців та германської раси імігрантів: Шведів, Норвежців, Данців, Айсляндців, Голяндців, Бельгійців і Німців, бо ці, говорять ті пані, скоро асимілюються.

Ширшеглядні люди вважають, що саме тепер приїжджає найбільше британських імігрантів до Канади із всего числа британських виходців та що не робить ріжницю, з якої нації імігранти походять, якщо вони добрі люди, Канада радо їх вітає.

Др. Мек Лорін з Едмонтону, суперінтендент балтиських мій, заявив, що на едмонтонським університеті одна третя студентів походить з чужинців. Є не сини і доньки людей, які заходили перед 15 — 20 р. до Канади без макету.

Він каже, що пересічно Европелій платять около 250 дол. за подорож, але йдуть на землю, а Бритійців подорож коштує пересічно лише 50 дол., однак їх на землю годі дістати.

Очікують багато імігрантів з Швеції.

Швеція країна горнста. В ній є около 50,000 молодих людей, які є без заняття. Тому шведський уряд вислав до Канади своїх відпоручників, щоб прослідити, які вигляди є туд для шведських імігрантів. Ці післанці переїжджають цілу Канаду і оглядають, де би то ліпше поселити Шведів.

Поселення Бритійців.

З Лондону донесено, що канадський уряд згодився поселити 30 жовітських родичів з Британії на канадських прерях. Вперед кожна родина дістане 6 місяців науки про канадське рільництво, а брут уряд дасть гроші на основні господарки. Канадський уряд дасть землю.

Саскечеванський прогресисти набули з'їзд.

В Саскатуні розпочалась 19. червня прогресивна конференція, на якій рішено не йти на угоду із нощною із старих партій, які не співділяти з ними, лише йти до політичної боротьби, як окрема політична партія. Зарепрезентованих було 23 виборчих округів Саскечевану. Ухвалено відповідні резолюції в справі провінціальної політики. Кожному виборчому округові пошешено пошту своєю вибирати кандидатів йти або ні в політику.

Подорож американського міністра по Канаді.

Міністер (амбасадор) Злучених Держав зробив подорож по західній Канаді, щоб ос-

бисто поглянути на відносини і дати звіт своєму урядові в Злуч. Державах. Міністер значує, що завдяки Панамськкому каналові росте дуже порт Венкувер, а Едмонтон розвивається, як з Піс Ривер підє залізнична до Принс Руперт і Венкувер. Міністер, пан Філіпс, вказуєсь дуже прихильно про розріст других міст.

Міністра всюдю ввічливо вітали і він дуже з цього радий, але в дійсності ціль поїздки пана міністра є інша. Злучені Держави хотять зробити з Канадою згоду, щодо проведення водного шляху для великоморських кораблів здовж ріки Ст. Лоренс та Великими Озерами, але хоче щоб Канада дала пів коштів. Канада годиться дати лише одну третю тих коштів, опираючись, що із докінченням будови Госонбей залізничі ця водна дорога її не дуже то потрібна.

Шкоди від бурі в Онтеріо.

В полуднево-східній частині Онтеріо буря наробила 24. червня багато шкоди в овочах городині та садах. Буря, громовий і зливний дощ тривали через 4 години. В Веланд дощ падав 15 годин. Найгірше потерпіли огородники, які управляют суніці і малини.

Шкоди від черв'яків.

Доносять з деяких околиць Саскечевану, що черв'яки роблять значні знищення в картоках, обліщених містах. Оголошувати дерева черв'яки лзуть по траві далі шукаючи поживи і паскулять траву так, що худобина не хоче пасти.

Про ці черв'яки доносять з Алберти на схід від Едмонтону. Знов в Піс Ривер іншого рода хробки зачали робити в деяких околицях шкоду в садах.

Лік на ревматизм.

Др. Елот з Каліфорнії дав на днях відчит в Вінніпегу про ревматизм. Він говорив, що люди мають мильне поняття, що ревматизм походить від застуди. Ця слабкість є всюдю, так в гарячих країнах, як в студенних, а початки бере з нестравности і що лічити ревматизм треба дієтою і годю відповідно вступуваною поживою, а не медичинами.

Рекордові курри.

На конкурсі несучости курей, який влаштував зараз бредонська досвідна стація, веде перед стадо курей породи Берд Ракс, які за 33 тижні знесли 1,496 яєць. Вони є власністю Френка Мура з Роленд, Ман.

Нищення бурянів при допомозі хемічних плянів.

Саскечеванський уряд пробуватиме цього літа винищувати бурянів, головню молочій, при допомозі експортних хемічних і гіпсами. Розуміється, фермера на дорозі хемічні пляни не стати і він мусить вивизувати бурянів в інших способах.

НЕЩАСТЯ І ВИПАДКИ.

Нещадко Веланд, Онт. двоїмгодинні вистрелі війн робітників Р. Чемберса.

В Меймонтоні, Саск. грім вдарив в два заирги по б коней кожний, вищалоши одного коня на місці і завалоючи та оглушуючи решту та господаря і наймига, які поволали тими кіньми та підчас бурі випрагали і гонили до стаїні, схоронитися перед сивною.

УВ Корнтіані, Онт. згоріло двоє дітей Олекси Маки, який працює в Сіенра. Вогонь в хаті повстав при підпалюванні нафтою в печі.

НАЙНОВІШІ ЗНАРЯДДЯ РУЙНУВАННЯ.

Перед кількома місяцями в Злучених Державах закінчено будову двох воєнних кораблів-великанів, “Саратога” і “Лексингтон”. Це найбільші кораблі яких ще світ не бачив і яких величчю навіть трудно уявити собі. Є це кораблі, що служитимуть стацією для аеропланів. Щоб мати хоч загальне поняття, ми подамо тут деякі цифри.

Дожина поклавів цих кораблів є 883 фітів, а ширина 105 фітів. На поклаві цього великана може вигідно вправлятися полк війська. Кожний з цих кораблів буде везти вісімдесят літаків. Поклади кораблів спеціально збудовані для того, щоб літаки з них могли злітати і знову осідати. Не всі вісімдесят літаків будуть міститися на поклаві, тільки деяка частина з них, решта будуть розложені на часті, та вміщені у великих, знаменито виеквіпованих, майстернях на третьому рівні нище поклада. На випадок потреби, їх швидко можна буде зложити і вивести на поклав великим тягаровим елеватором. В цих майстернях також будуть направлятися ушкоджені літаки. На обох кораблях встановлено нового типу катапульти до пускання в лет гідропланів.

Порушню силою цих кораблів є електрика. Сила всіх шістьох дотепер найбільших в Злучених Державах воєнних кораблів — “Нью Мексико”, “Теннесі”, “Меріленд”, “Каліфорнія”, “Бест Вирджінія” і “Колоредо”, що також гнані електрикою, є менша чим сила одного з цих нових кораблів. Сила електрики, яку з’уживає новий корабель, може вигідно освітити пів-мільйонів міст. І не лише освітити, але й порухувати всі електричні мотори в фабриках.

Парові турбіни, що їх женуть шіснайять нафтою опалюваної котлів, обертають чотири величезні дженерейтори по 35,000 кіловатів кожний. З дженерейторів електрична сила йде до вісьмох великих моторів; кожний мотор є 22,500 коней сили, що разом становить 180,000 коней сили. Це є моторова (порушна) сила одного корабля. З такою силою корабель може розвинути швидкість до 35 миль на годину, якої дотепер не міг робити ні один воєнний корабель на світі.

На кожнім з цих кораблів буде по 1,365 моряків, 450 авіаторських механіків, 104 офіцерів і 115 авіаторів (летунів). Приміщення для моряків є понад майстернями, щоби майстерні мали більшу заслону від ворожих бомб. Обидва кораблі коштують по \$45,000,000 (сорок п’ять мільйонів доларів).

Американські знатоки маринарки кажуть, що котрийнебудь з цих кораблів, з цілим запасом літаків, може легко встояти в бою з якоюнебудь існуючою боевою флотією.

Своїми вісімцалевими гарматами, що стріляють на незвичайно далеку віддачу, неупукають до себе ворожих кораблів, а швидкість його дає йому можливість зручно маневрувати перед найшвидшими ворожими кораблями. Двадцять п’ятьцалевих гармат є встановлені проти ворожих літаків, тоді, як корабель пускає свої літаки в повітря. Одним словом — це модерні морські твердині після останнього слова техніки.

Жерела, з яких взято ці цифри, не подають коштів вдержування цих кораблів в повнечасній рухові, але можна догадуватися, що кошта будуть величезні. Сама тільки платня офіцерам, летунам (авіаторам), механікам і инший фаховій обслузі винеситиме велику суму грошей, а опал, напруга, змування та багато иншого також коштуватиме чимало. Все це платитимуть посередньо робітники, що з тих кораблів не будуть мати найменшої користі, бо на когось иншого спадає тягар “державних податків”, як не на робітників?

Американська буржуазія бундючно хвалиться, що котрийнебудь з цих кораблів-твердинь може встояти проти цілої флотії. Можливо, що й може встояти, ми не перечимо, але ми все таки склонні дещо більше подумати, та робити такі грішні припущення, що кошта одного гарного дня “ворог” щось таке придумає, що потрапить затопити цей корабель, а може й обидва, і що-ж тоді? Пропадуть ні за цапову душу мільйони, за які можна було багато дечого дуже корисного зробити, та поліпшити злиденне життя робітників і фермерів, в яких зростає все те майно. Але чи панам це в голову? Деж там. Робітники гроші дають, то чому хоч не озброїть панам на всякий випадок. Може навіть і проти тих самих, за гроші яких збудовано ці твердині.

Ану-ж колись працюючи, як вже їх гаразд дотепер заворушуватимуть, та стануть домагаються того, що в них зрабовано, а що їм правдо належить, а панам (не дай боже) не були-б озброєні... Пропади-б, як руді миші. А як будуть мати зброю та гроші, та ще й охочих знайдуть, що будуть битися з ними, тоді чуються безпечніше. Затопить “ворог” корабель — вони другий збудують. А де ж гроші є, — чотириста мільйонів на оборону “демократії”.

На оборону, від чого? Звісно що від ворога. Якого ворога?

Пани знають якого. І проти того ворога у них з’організований апарат друкованого слова, у них поліція, війська, суди, хмара агентів, ріжких темнителів. Дещ і ніч вони агітують проти того ворога преріжними іменами, змальовують його як сто чортів в коноплях. Але найбільше вірять в силу зброї.

Іван Гладун.

ПОНАД СИЛИ СЕЛА...

Нужда й голод по галицьких селах.

Західно - українська преса повна вісток про скрутний стан зах. українського селянства. Переминьська українська газета і статті під назвою “Злочинне гониме” описує, між иншим так:

Серце української сільської людності почався гризати передивок, тоб-то голод і страшний злидні. Тисячі сіл, особливо вздовж Карпат, вже місяцями не бачать хліба. Навіть, нема вже картоплі, якою ели так бодяж можна було дити хати голодні дитинки. Чорна рознука загинула до селянських хат. І цілком можна дивуватись, що крадіж харчів стала загальним щоденним явищем навіть у тих громадах, які дотепер уважались заможними та де про крадіж не було чути. Цими днями в селі Іванівці повіт Івано-Франківський застріли селянина, що крадіж від закопаної панської картоплі. Зухвалій сторож і дитина

серцем доконав злочину. Але наколи-б хтось прослідив причину цього трагічного випадку, то мабуть довідався-б, що плач голодних дітей вигнав цього селянина до панської картоплі.

Коли недавно одні із наших діячів виеловіли, що в житті нашого селянина вже не тепе кров, а “картопляна юшка”, то на це треба сказати, що в селянських жилах вже й ці “картопляні юшки” висихає. Явсьь проклятий долі повилає над нашим селом. Ще не вийшлоє наше село з ран, які йому завдала страшна повінь минулого року, а вже нова катастрофа з’оминило. Морозні вітри заморозили осіній злізці і не тільки добилиши катастрофу, а відорвали надію на життя та щастяний жинна. Діти селянства помина-б були застріли селянина, що крадіж від закопаної панської картоплі. Зухвалій сторож і дитина

щоб бідніша людність могла пережити тяжкий передивок. Але в цьому напрямкові нічого не зроблено та й не зробить ся, бо в нас селянинові кажуть одне: “дай” та “дай”. Навіть ніхто не журиться, щоб він мав із чого дати.

Та коли українське хліборобство не має допомоги від держави, то бодяж повинно-б було мати право домагатись, щоб його не добивали новими тягарями. А тут ті тягари сипляться з усіх боків. Не говоримо про всякі податки і данини, від яких задихається цілий селянин, а звернемо увагу на нові злидства. Ось недавно одержали наші громади вказівки, щоб коли складатимуть громадські бюджети, то вписували в них поважні суми на виставу в Познані. Тільки подумати — які нові тягари падають на села. А коли одна громада вписала на ту ціль аж 2,000 злот., то дістала листове зауваження, що сором для неї давати таку малу суму на таку патріотичну державну акцію, як “повшехна вистава в Познані”.

Але-ж чи тільки це? Саме в найтяжчий для селянина хвилі, державний заклад забезпечень підвищує оцінку будинків, а тим і оплати. Банк господарства країєвого стягає позички, що їх дано за часів Австрії на відбудову селянських хат, знищених війною. Збільшується видатки на повітових урядовців. Громадські ради одержали наказ збільшити платню громадським урядовцям під загрозою розігнання самих рад і заміни їх призначеними віттами. Багатьом громадам накінуто районowych писарів і т. д. й т. п.

До того всього надходить вістка, що уряд незабаром подасть сеймові проект закону, яким підвищується земельний податок на 100%, тоб-то двічі,

а податок прибутковий маює платити всі, що їх майно оцінено в 6,000 злот., а для цього вистачить хати та 2 — 3 моргів ґрунту. Крім того, передбачають ще податок “нумеровий”, що його маює платити всі халупники.

Ці всі вимоги, пише газета, переросли сили голодного села. Воно не в силі їх витримати. Роздумуючи дужо селянства погіршує ще й те, що влада й її урядовці не розуміють грізної хвилі і безоглядним урядуванням відбирають впрост надію і на лясний прожиток.

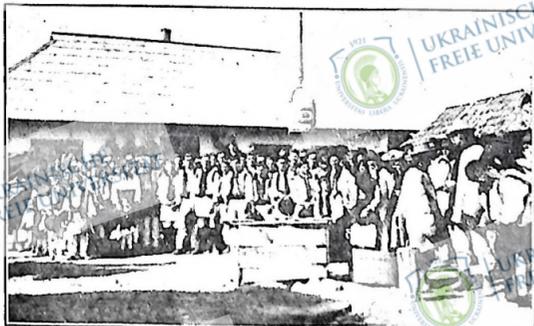
Цікаво, що все це пише не комуністична і не селянська газета, а газета тої партії, що своєю політикою допомогла шляхти загартувати Україну і хотіла-б радше бачити Радянську Україну в такому самому становищі, що й Західна Україна, аби тільки не вільною радянською країною. Пише це вона тому, що про страшний голод і злидні не можна вже мовчати, але голонних, обдертих селян вона, розуміється, не кличе до боротьби, а заспокоює їх, що мовляв ундівські послі, “що найкраще знають нужду села”, будуть говорити в Варшаві, “щоб уряд зменшив тягари”. Говорили вони вже багато. Говорили колись у Відні, говорили у Львові й Варшаві, говорили з Денікіним і Пилсудським, де-які з них вихвалялись, що говорили навіть із самим — “апостольською величчю” царем австрійським, але крім посольських платень для своїх товаришів, а кайданів, гноблення й визиску для українських робітників і селян, нічого більше не вивогорили. І заспокоїти, приспати голодних селян тепер ім не пощастиє.

ТАМ, ДЕ БУШУВАЛА ПОВІНЬ.

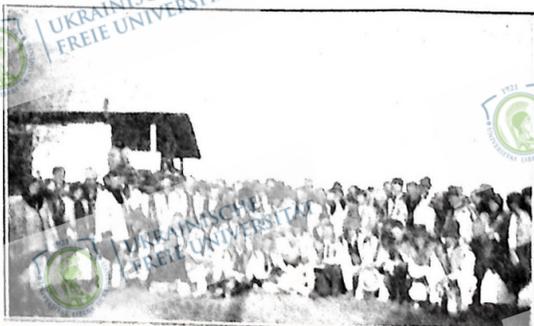
Нище подаємо дальший тяг образків, які показують нам страшний наслідки повені в Сх. Галичині, що сталася в наслідок зливи й бурі при кінці серпня й на початку вересня минулого року. Наслідки тої страшної повені населення Підкарпаття відчуває й до цього часу, бо не було чим засіяти ні піль, ні засадити городів. Ще й до цього часу стоять понижені хати, садиби, як це видно з образів, які нам надіслав І. Навізівський.

На передмісті Косова третього дня після повені.

Бідні селяни села Тучапи, повіт Сятин, перед розподілом допомоги. (Фотографія г. І. Навізівського).

Селяни села Кимове, повіт Сятин, перед розподілом допомоги. (Фотографія г. І. Навізівського).

ТОВАРИШІ ФАРМЕРИ ЧИТАЙТЕ І ПОШІРЮЙТЕ МІЖ СВОЇМИ СУСІДАМИ “ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ” ТА ПРИЙМАЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

РОЗВИТОК КООПЕРАТИВНОГО ГОСПОДАРСТВА НА РАД. УКРАЇНІ.

РОЗВИТОК ЦУКРОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.

Цукротрест і Вища Рада Народного Господарства України розробляють зараз перспективи розвитку цукрової промисловости на Україні. План розгортання цукрового виробництва передбачає будовання нових цукроварень, поширення старих, деконсервацію багатьох і т. д. На нараді адміністраторів цукроварень було ухвалено збільшити виробництво цукру наприкінці п’ятиріччя не менше як до 126.7 мільйонів пудів. З цієї кількості біля 80% на Україні. На протязі п’ятиріччя цукрове виробництво має збільшитись за плянами Цукротресту на 65%.

Однак за сучасної технічної спроможности цукроварні не зможуть виробити такої кількості цукру. Треба вже в наступному році зняти з консервації кілька цукроварень і почати будовання нових. За плянами В.Р.Н.Г. Цукротрест має збудувати 10 нових цукроварень.

Другим способом поширення цукрового виробництва правління тресту вважає поширення діяльних заводів і збільшення часу виробничого сезону не менше, як до 110 днів.

На цукроварнях на протязі цього п’ятиріччя має бути проведено широку механізацію і машинізацію всього господарства. На капітальні роботи за плянами Цукротресту потрібно витратити біля 400 мільйонів карбованців, архівуючи сюди і нові цукроварні.

Крім того трест гадає значно змінити інтенсифікацію свого господарства. Як правило на націоналізованому фонді намічено перейти на 5-6-7 сівозмів. Цукротрест має закупити низку тракторів, багаторядних моторів для буряків, сушилок, сортировок, автомобільв то-що.

У всіх радянських господарствах широко буде розгортано племінне скотарство, молочні ферми то-що.

На протязі найближчого часу трест зверне особливу увагу на доцільне використання жому і м’яса, налагоджуючи ріжне допоміжне виробництво.

Беручи на увагу, що цукроварні нині постачають переважно буряком селянських земель (на 70%), Цукротрест гадає подбати про зміцнення врожайности селянських земель та збільшення плянтаторського буряку до 80%.

Система контрактанії значно поширюється. Цукротрест гадає в найближчому часі скласти угоди з буряковими товариствами на декілька років.

Особливу увагу буде звернено на допомогу в організації бурякового кооперативу, колективного обробітку та доставі їх, на розвиток кооперативної агропомогні плянаторам. Всі ці заходи, на думку Цукротресту, повинні допомогти йому значно підвищити врожай селянського буряку і таким чином здешевити його собівартість.

Накреслений план розвитку цукрової промисловости зараз розробляється детальніше по окремих районах України і незабаром обговорюватиметься у вищих господарських органах України.

18, плодощовочевих — від 2 до 7, меліоративних — від 2 до 6. Крім того створено 6 п’ятирічних союзів. Одночасно зменшилась сітка універсальних союзів від 46 до 24, себто майже в два рази.

Поширилась й торговельно-збутова робота кооперативу. Питома вага збутової її роботи в ринковій роботі сільського господарства зроста торік до 24.4%, а в біжучому році її, за контрольними цифрами накреслено підвищити до 30.2%.

Сільсько-господарська кооператива досить швидко розгортає торговельно-посередницьку роботу, швидко витискаючи приватника з ринку продукції широкого споживання, а на ринках с.-г. сировини їй належить монополічне місце.

Торговельні обороти в системі сільсько-господарської кооперативі, що року невпинно зростають. За минулий рік ці обороти с.-г. центрів зросли від 97.5 міль. карб. до 164 мільйонів карбованців, а в союзів — від 115 міль. карб. до 193 міль. карб.

ТЮТЮНОВА ПРОМИСЛОВИСТЬ У 5-РІЧНОМУ ПЛАНІ.

Комісія В.Р.Н.Г. (Вищої Ради Народного Господарства) розглянула п’ятирічні перспективи розвитку української тютюнової промисловости. Нині Укрмахотрест об’єднує всю велику державну тютюнову промисловість за винятком Кременічуцької місцевої фабрики, що має бути приєднана до складу тресту на протязі найближчого часу.

Крім державної тютюнової промисловости на Україні є кустарно-промислова, що її питома вага з року в рік зменшується.

За пляном тютюнове виробництво на Україні має збільшитись наприкінці п’ятиріччя на 37.4%, себто досягне 2,400,000 скриньок. Питома вага українського тютюнового виробництва в загально-союзному досягає нині 50% і на такому рівні залишається на протязі цього п’ятиріччя. З’окрема в наступному році виробництво тютюну збільшиться на 6% і досягне 1,800,000 скриньок.

На капітальні роботи передбачається витратити на протязі п’ятиріччя 2,400,000 карбованців.

Виріб в кустарно-промисловій кооперативі в кустарному році зменшиться до 200,000

скриньок, себто на 75,000 скриньок і на протязі всього п’ятиріччя його питома вага в українському виробництві залишається незмінною.

Число робітників на фабриках майже стабілізується, проте продуктивність праці має підвищитись на 20%. Заробітна платня на 8%. Починаючи з 1929—30 року на фабриках запроваджуватиметься 7-годинний робочий день, в першу чергу на Прилуцькій тютюнової фабрики.

Собівартість тютюну наприкінці цього періоду зменшиться на 30%, відпускні ціни лише на 15%.

ШИРИТЬСЯ КООПЕРАЦІЯ КУСТАРІВ.

Загальне число кооперативних кустарів у 1928—29 р. має дорівняти вже 224,000 осіб проти 130,000 у біжучому році. З’окрема буде поширено кооперування кустарів будівельників від 5.5 до 18,000 осіб, а кустарів чоботарів — від 30 до 57,000. Особливу увагу буде звернуто на кооперування бопдарів, панчішників та вишивальників.

Щоб зміцнити кустарне виробництво вирішено у біжучому році створити будівельний фонд з сумою 1,500,000 карб. що піде на будовання підприємств для переробки сировини для кустарів та на поширення механізації великих кустарних підприємств.

700,000 КАРБ. НА ПЕРЕБUDОВУ ПРОМИСЛОВОСТІ.

Вища Рада Народного Господарства України асигнує в цьому році в рахунок капітального будівництва майбутнього року 700,000 карб. на перебудову соляної копади (ч. 1. Укрсільтресту).

Одночасно В.Р.Н.Г. асигнувала також додатково 84,000 карбованців на ремонтну конструкцію київських дріждєвих заводів та броварень.

ФАРМЕРИ, ЗАБЕЗПЕЧУЙТЕ СВОЄ ЗБІЖЖЯ ВІД ПРАДУ!

Чому вам не подбати завчасу, щоб ваше збіжжя й збіжжя вашого сусіда було заасекуроване? Аскуруйте своє збіжжя через нас. Пишіть за повними інформаціями і аплікаційними формами до

MORGAN-NICHOLSON LIMITED,
4th Fl., Union Trust Bldg,
Winnipeg, Man.

УЧІТЬСЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ!

- Кожний Українець повинен учитись англійської мови, без котрої тяжко тут поводитись.
- Ми маємо на складі підручники українсько-англійської, з котрих легко можна вивчитись по англійськи без учителя.
- Новий Великий Українсько-Англійський Провідник або Самобуч, з котрого легко вивчитись говорити, читати і писати по англійськи з вимовою і без помочі учителя. Ціна \$1.50
Ціна в оправі 2.00
- Українсько-Англійський і Англійсько-Український кешенковий словареск, около 43,500 виразів, 448 сторін друку, з граматикою, оправлений в гарну червону скірку, можна носити в кешені. Ціна .75
- Українсько-Англійський істествник, підручник до писання всякого рода листів: любовних, бізнесових, урядових листів, контрактів, оголошень. Ціна .75
Ціна в оправі 1.00
- Українець в Америці, малий підручник до вивчення англійської мови. Ціна25
- Словар чужих слів, яких уживається в українській мові, а які не є арозумілі для кожного. В оправі .. 2.00
- Українсько-Англійська Кухарка. Нова кухарка, дуже підручна книжка для кожного, хто хоче навчитись смачно варити та пекти. (Всього як 450 ріжних порад. Ціна75
Ціна в оправі 1.00
- Маємо на складі також польські і російські підручники англійської мови.
- Маємо на складі великий вибір літератури ріжних видав, старокраєвих і туземних.
- В нас є шкільні книжки і музичні інструменти, найновіші українські рекорди, грамофонні.
- Каталог на бажання даром.
- Пишіть і шліть замовлення до:

UKRAINIAN BAZAAR & BOOK STORE
806 Main St., — — — — — Winnipeg, Man.

FARMERS LIFE

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$2.00

Telephone: 51 465

ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ

часопис для українського фермерства в Канаді — виходить кожної середи. Видав Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$2.00

Адреса:

FARMERS LIFE

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПАРЛЯМЕНТАРИЗМ І ЙОГО ВАРТІСТЬ

Парламент панської інституції. Там пани мають свої панські правила. Ті правила є навіть зібрані в окрему книжку і пересічному послові забере рік-два часу, заки він ознайомиться з тими правилами. Інший і за цілі 4 роки добре їх не навчиться — не хоче, або й не має часу.

Одно з таких правил є, що коли звичайний посол внесе який законопроект, його обговорюють лише в певний означений час і коли протягом означеного часу не скінчать над ним дискусії та не дадуть під голосування, а хтось зробить внесок перервати засідання на обід, чи на вечеру, чи на замкнення сесії на той день, отже так званий "аджорнмент" — тоді такий законопроект звичайного посла йде автоматично на сам спід листи, на який всі такі посольські законопроекти є списані. Його вже на другий, ані на третій день не будуть обговорювати, а часом взагалі тої сесії більше його не візьмуть під розвагу, бо таке парламентарне правило.

Законопроект може мати велику вагу для певної групи людей, чи класи, чи кошиці, чи країни і уряд — щоб не зражувати до себе виборців і їхнього заступника посла — допускає законопроект під чергові заходи, але рівночасно, як уряд не хоче допустити до ухвалення цього законопроекту, вистарчить "виговорити" його з черги, говоренням не допустити до голосування над ним перед перервою сесії на вечеру, чи іншу перерву.

Недавно мала така справа з законопроектом посла Кеннеді з округу Піс Ривер в Альберті. Фермери Піс Риверу домагалися будови залізничної, бо їм десятки миль до найближчої залізничної стації. В Піс Ривер вже є дві залізничні, а зглядно розгалуження одної і тої самої залізничної, яка звється Едмонт-Донвеген і Б. К. залізничної.

Посол Кеннеді, слухаючись домагань фермерів з Піс Ривер він законопроект, щоб ухвалити будову продовження тих розгалужень — але коли прийшлося 1. червня обговорювати цей законопроект, ліберальні послы з Квебеку зачали говорити про него так довго, що коли прийшла година, в якій треба було покінчити з законопроектом — дати його до голосування — не стало вже часу голосувати над ним і він автоматично перейшов на останнє місце!

Про цей закон говорено в залізничним парламентарним комітеті і цей комітет одобрив його.

В парламенті назначають різні комітети з послів: залізничний, рільнийчий, фінансовий і т. д. Це є на те, щоб цілий парламент не витрачав часу над ріжними справами, але щоб ріжні справи розглянув вперед рільнийчий комітет, залізничні справи залізничний комітет, і якщо справа вартує піти перед парламент, то щойно тоді всі послы над нею дискутують під час трьох читань.

Кожний законопроект, який вже перейшов через парламентарний комітет, читають в парламенті три рази. Під час читання поодиноких точок дискутують над ними, змінюють, доповнюють і т. д. Ці три читання є на те, щоб послы мали нагоду висказати свою опінію, а властиво це на те, щоб уряд або приватний посол не просунув який небажаний закон, якщо лише раз читали-б його і відразу ухвалили. Це так в теорії, бо в практиці є інші способи. А властиво це правило потрійного читання є на те, щоб дати заступникам багатого класу, яка є пануючою класою, прослідити добре пропонуваній закон, щоб він часом не був для неї некорисний!

Звичайно при першому читанні нема великого обговорювання і законопроект переходить це читання без трудно. В другім читанні вже дещо більше звертають на него увагу. За це до третього читання речники упривілежованих верств добре приготуються. Студують та пересвітують всі точки законопроекту та розважають кожне слово кожної точки, щоб воно не скривило панів.

Як і є який посол, що почуває на собі обовязок зглядом своїх виборців рабів праці та хоче вставити такі точки до законопроекту і такі слова до точок, щоб вони охоронили нарід праці, тоді посол робить поправку (амendment) або поправку до поправки (amendment ту ді amendment) таксамо, як роблять панські речники в охорону своєї класи, але з того мало-що виходить, бо по-перше таких правдивих народних заступників є дуже мало, а по-друге, вони не посідають того високого вишколення, яке мають адвокати та інші репрезентанти пануючої класи, а яке в панським парламентаризмі є конче потрібне.

Тому звичайно черезоті поправки панських репрезентантів, які дивлять лише аргументувати, лише апелювати, переконувати, заскакувати, заступати заступників працюючої класи, заганяти їх в "кут" ріжними фразами, питаннями, притисками, кишами і т. д. Словом панські послы вміють і лише оборонити свою сторону і більше їх є. Тому закони всі без винятку є більше в користь пануючої класи, як в користь рабів. А хоч часом і є вчеший і вишколений в парламентаризмі (читай в парламентарних штучках-кручках) посол з працюючої класи і хоч він здорово аргументує, щимно переконує, гарячо апелює і добре обороняє інтереси своєї класи, і хоч панські заступники приймають в увагу свідомість його виводів, ба навіть інтакують та оцінюють, та все таки, як приїде час голосувати, ці пани є класово свідомі — вони знають, хто їх вибирав, на що їх вибирав і чого від них очікується (імною класою, і тоді ті пани голосують проти поправки народного посла!

Перечитавши це все уважно, неодиш тотот скажати, що як так, то це оплатиться ставити своїх класових товаришів на посели, бо вони все одно нічого в парламенті не зробить. Отже ні! Така думка є помилкова. Треба шибіти і посилати в парламенті своїх правдивих заступників працюючої класи на те, щоб вони вказали там на такі парламентарні розумові безужиточність парламентаризму працюючої класи і вказували на ті всі панські обмеження, застереження та прилади і спо-

соби, якими панська часть посів і зложений з них уряд побивають інтереси працюючої класи.

Є ще і другі причини. Розкриваючи панської системи правління попаде в пресу, попаде в офіційний парламентарний протокол, а звідси і між класи при допомозі народної преси. Врешті, послы-ж дистанції добру заплату: 4,000 доларів в рік (менше в провінціях) і вільний перевіз залізничними, тому правдивий посол працюючої класи, класово свідомий товариш, має більше можливості і нагоди поїхати по країні та в своїх промовах розкрити безужиточність парламентарної системи, яка закривається фразою про цародовлясті (демократію), а в дійсності є диктатурою багатого панської класи над бідною працюючою класою — диктатурою маленької меншости над великою більшости!

Такий посол годен поучити, як треба поступати, щоб що диктатуру меншости усунути, а встановити при допомозі доброї класової організації правдиво народно владу працюючих. Дялятого (такі послы, де такі є, вже нині видають клич робітничо-селянської партії, зглядно робітничо-фермерської партії, і робітничо-фермерського уряду, бо щойно такий уряд змінив би панський парламентаризм на робітничо-фермерський користь!

Посол, який цього не робить, який каже, що він репрезентує "всіх із свого округу", не є правдивий народний заступник, немає в него такої класової свідомости, яка є в його противників в парламенті, які проти него голосують завжди і він не повинен бути послом, без огляду на те, під якою маркою він не кандидатував би.

Посол, який в супереч ясным доказам двокласового складу суспільности заперече, що є дві класи, не признає, що між тими класами йде постійна боротьба на всіх длянках життя, лише голосить співдланія клас (так звану коляріацію клас), той посол не є правдивий народний оборонець, а радше хиткий і підозрілий реформіст, який в найгарячішій часі класової боротьби готов покинути своїх товаришів та перейти в ряди панської класи.

Пани дуже добре знають, що між ними, а їхніми рабами йде постійна боротьба і що вона продовжатиметься доти, доки двокласовий склад суспільности не зникне. А це станеться аж тоді, як всі будуть самі на себе працювати, як не буде одиного другог визискувати, як все буде в руках держави, всі працюватимуть для держави, а держава старатиметься про всіх.

Щойно тоді буде однокласова суспільність, один люд праці — умовою чи фізичною — панів визискувачів не буде, і щойно тоді устане класова боротьба. А покищо вона є і панська класка старатиметься вмовити в маси "співробітництва" клас, щоб себе втримати довше в теперішнім стані послідання. Отже добрий класово свідомий посол повинен це демаскувати. Як він цього не робить, він не повинен бути послом.

Ввиду цього, що сесія тепер скінчилась, класово свідомі виборці повинні завізвати своїх послів до встроєння ряду мітінгів, на яких посол повинен розкривати класовий склад і характер парламенту і його безужиточність для працюючої класи та показати дорогу до організування робітничо-фермерської партії під кличем: вся влада працюючим!

МІЛЬЙОНИ НА МАШИНИ РУЙНУВАННЯ

ЩО МОЖНА КУПИТИ ЗА КОШТ БУДОВИ ОДНОГО ВОЄННОГО КОРАБЛЯ.

Злучені Держави, зглядно їхній "демократичний" уряд буде сильну воєнну флоту для "забезпечення" "вічного миру" Флоту має коштувати 400 мільйонів доларів. Гроші ці має, звичайно, заплатити громадянин Злучених Держав — посередніми й безпосередніми податками.

Громадянин "демократичної" країни все витримає. Він заплатить. Він дасть мільйони й на флоту й на армію, на трійлий газ, на президентські вибори, на експедицію в Нікарагу в Китай й на те, щоб мали що по закону й "беззаконно" красти міністри-капіталісти.

Що сам той громадянин зрікається своєї фарми за довги, втікає в місто шукаючи заробітку; що його викидають з помешкання на вулицю за незаплатення ренти; що поверх чотири мільйони таких громадян в Злучених Державах є зараз без роботи; що роками вони страйкують в пенсильванській копальні, борючись за кусок хліба — до цього нікому нема ніякого діла. Нема часу думати про цих громадян "демократичної" держави, коли йде мова про "вічний мир". Що там значить кілька мільйонів голодних і нужденних людей, коли на карту поставлена справа цілого світу? Яке діло демократичному урядові до мільйонів дітей підроскуть, що працюють у фабриках, слабнуть фізично й дегенерують морально при тяжкій праці, коли мова йде про "всесвітній мир". Правда, 2,000 літ тому назад той, кого демократичні християнські народи називають своїм богом, сказав: "Коли ти не зробиш, одному з менших моїх братів, то й мені не зробиш". А уряд американської "демократії" є сто процент християнський. Певно-ж. Він навіть науку про еволюцію виникну із своїх шкіл. Але-ж то було сказано 2,000 літ тому назад. Хто зна, що сказав би Христос нині? (Хто зна, чи він взагалі мав би спромогу щось сказати?)

Так отже американська демократія ухвалила програму будування найсильнішої воєнної флоту у світі, бо тоді тільки буде забезпечений "вічний мир". Флоту коштуватиме колосальні гроші — це-ж само собою зрозуміле. Чи можете собі уявити, що то значить, наприклад, 400 мільйонів доларів? В тому то й річ, що не можете. Нині своїм розумом не збагнете, скільки це буде. Нині ми наводимо маленький приклад, який хоч трохи допоможе вам уявити собі ту суму, яку "демократичні" держави (не тільки Америка, але паралельно й інші держави — одна друга їдять) витрачають на страшні машини руйнування людської творчости і морування самих людей. Недавно Злучені Держави збудували воєнного нарощана дредноута, "Колоредо", який коштує 27 мільйонів доларів — це найновішого моделю корабель. Другий корабель, що його будуватимуть, буде ще більший і досконаліший. Можна вже судити по тому, що коштуватиме він 50 мільйонів доларів. В "Рейшлей Кармен Джорнал" за травень якийсь Адам Колдер зробив коротенький підрахунок, що можна купити за 50 мільйонів доларів, витративши їх на найкращий річ, що в них відчували потребу мільйони тих американських громадян, що про них ми не скажуємо нічого. Ось цей рахунок: 23, 300,000 доларів ми б купили: 100,000 пар черевиків по \$10 за пару; 100,000 "сути" по \$50 за "сут"; 200,000 пар черевиків по \$50; 1,000 фармів по \$25,000 кожна; 8,000 автомобілів по \$600; 10,000,000 (десять мільйонів) кварг молока по 12 центів за кварг, якого так прагнуть діти бідників; 4,000,000 (чотири мільйони) фунтів кава, якої так жадають інші багаті жодячки, що не мають ні розуму, ні відчуття.

От скільки то можна купити за \$50,000,000! Скільки-ж людей можна одити, одити, одити, скільки дітей можна

навчити грамотности, скільки корисної роботи можна зробити ними для суспільства, повернувши 400,000 мільйонів доларів тим, що у них взяти, тим, чим потом і кровю вони зароблені, але які не мають ні помешкання, ні взуття, ні одягу, ні куска хліба? Та "демократія" находит для цих грошей інше пристосування. Вона витрачає ці народні мільйони на страшні знаряддя руйнування всего, що створив людський розум і сила, на знаряддя морування самого людства. Робить вона це під претекстом оборони країни, прикриваючись лицемірними пропозиціями "вічного миру". А в дійсності витрачає вона ці мільйони для забезпечення ще більшого визиску працюючих, для того, що як колись ті працюючі маси повстануть за свої права, нагодувати їх за це "поживою" з тих смертоносних знарядів сучасної цивілізації.

ЗАВЕЛИ ПІД ДУРНОГО ХАТУ.

Хто й кого завів під дурного хату? — питаєте. Румунські селянські лідери завели селянський похід з Альба-Юлії через Букарешт під дурного хату.

В першій половині травня преса цілого світа багато писала про те, що 200,000 румунських селян маршували на Букарешт, щоб повалити уряд Братіану і встановити селянський уряд.

І ось вже поверх місяця минуло, а й до цього часу нікому не відомо, як зайшли селяни до Букарешту, що вони там робили і чи взагалі вони дійшли до Букарешту, або чи йшли вони куди небудь.

Що селяни йшли — є фактом. Ми бачили знімки їхнього походу на сторінках європейської преси. І на сторінках тоїж преси вчитали ми, що зайшли вони не до Букарешту, але під дурного хату.

Не їх вина в тому. Навпаки, селяни знали куди йти і чого йти, але лідери їхні зрадили їх. Ось кілька характерних зрадничким лідерам рис, які величезний революційний бунт селянства звели на лишки.

Румунське селянство, як і селянство окупованих Румунією земель, доведене рабівничою господаркою боярщини до страшної нужди і голоду. Це положення селянства використали лідери дрібно-буржуазної селянської партії, цараністи. Користуючись придворними інтригами, нарешті смертю прем'єра Братіану, брата нинішнього диктатора, цараністи революційніми фразами зуміли захопити селянські маси. Ще в листопаді 1927 року лідер цараністів Міхалака заявив на мітингу:

"Ми вже тепер отверто заявляємо, що від нинішнього дня ми є в стані революції. До якогось часу ми ще притримуємося законних шляхів, але коли нам пришлють на нашу голову жандармів, то ми підемо їх до чорта. А коли судді будуть поступати проти закону, то ми їх роздаavimo. Ми ясне бачимо положення і бачимо трудности нашої боротьби, але ми знаємо, що все те, що тепер відбувається, це вже не політична боротьба, але горожанська війна".

Довкола отаких фраз згромадили селянську масу лідери, яку вони хотіли використати лише як загрозу, щоб примусити Братіану змінити режим, тобто віддати їм владу, або хоч допустити їх до тої контролю в країні, яка висмикнулася у них з рук.

Лідери сподівалися, що вже саме масове зібрання селян в Альба-Юлії злякає Братіану і він зречеться влади. Але помилилися. Братіану допустив до масового згромадження селян, але не допустив, щоб вони захопили потяги до Букарешту.

Величезна маса селянства, що збиралася в Альба-Юлії, домагалася від лідерів виконання революційних обіцянок і вигнула клич "походу на Букарешт". Пабачивши перед собою революційне бушуюче селянське море, вожді злякалися, щоб воно й їх не затопило. Вони покинули селян, сіли в автомобілі (бо потягів не було) й поїхали до Букарешту на переговори з Братіану. За нічого не добились.

Покінена на ласку судибі — селянська маса розпоршилася. Деякі групи рушили на Букарешт, і розпоршилися по дорозі, інші ферули до своїх сіл та міст, повалили у них владу й поставили своїх урядників. Але не надовго. Жандарми й військо хутко справилися з тими роздробленими силами колосальної армії — покі її вожді переговорювали з Братіану.

На тому вся революція й горожанська війна закінчилась. Селяни на майбутнє матимуть лекцію, як то вірити в революційні фрази буржуазних лідерів.

Треба також зазначити, що соціал-демократи, які існують в Румунії легально, сиділи тихенько, неначе б той рух їх не обходив. Комуністи в Румунії надто слабкі, розбиті, заповані в тюрми й тому вони безсилні були використати цей величезний революційний рух селянства.

БЕСАРАБЩИНА ВИМИРАЄ.

Подаємо нашим читачам за "Укр. Вістям" з Парижа картину цифр, що торкаються населення Бесарабщини, а саме розподілу його по містах та селах. Бесарабін — країна хліборобська, де більшість населення звичайно живе по селах. Однак і в хліборобських країнах, що йдуть шляхом правильної і здорової еволюції, помітна є тенденція поступового зросту міст, деякого зростання міського населення і разом з тим деякого зменшення відсотка жителів села.

Що ми бачимо з цього боку на Бесарабщині? В 1913 р. селом до румунської окупації, населення, що складало приблизно коло 2,300,000 душ, розподілялось так: на селах 72 від., в містах — 28 від.

В момент окупації на Бесарабщині нараховувалося коло 2,400,000 жителів. Румунська статистика показує, що в 1925 році населення Бесарабщини становило 2,400,000, але зменшилось на те, що близько 300 тисяч за час окупації залишило Бесарабін, а звини 30,000 забито. Нотког корінного населення поновились в статистичних таблицях зазначеним молоді вбивці та чистокровних румунів,

але навпаки, все до економічного регресу, розваду, все більшої відсталости.

Такі є загальні цифри. Те-ж саме виявляється і для кожного міста зокрема. Ось порівнюючі дані за 1902 р. і за 1922 р.

Table with 3 columns: City Name, 1902, 1922. Rows include Кишинів, Ізмаїл, Бендери, Акерман, Хотин, Сороки, Більці, Орчіїв.

Один лиш Орчіїв — щастливе Ельдорадо. Лише тут населення за 20 років збільшилось. В інших містах румунська окупація привела до того, що мешканців там стільки, скільки було 20 років тому. А вище ми бачили, що після 1922 р. становище міст, з боку кількості населення, відносно ще більш погіршало.

Чи є тепер, в епоху промишлого розвитку і швидкого зросту і розвіту міських центрів, ще один край в світі, де-б по всіх містах кількість населення за 20 літ не давала зросту? Ні, другого такого краю нема.

Міста Бесарабії вмирають. Не дурно в Кишиніві за 10 літ румунської окупації не збудовано ні одного нового будинку, виключаючи кілька нових склепів на кладовищах. Міста вмирають — і це кращий показник того, що вмирає цілий край.

Але край хоче жити. Трудящі Бесарабії — їх майже три мільйони — не хотять вимирати в угоду хижачьким прибуткам і політичним успіхам румунських мародерів. Три мільйони борються за життя. Життя мусить пожити. Життя сконе мертвечину румунської окупації. Те вимирання, на яке правителі Румунії полишають Бесарабін, боротьба трудящих Бесарабщини оберне в надгробний камінь для самої окупації.

В. Дембо.

ЯК ПРИЙМАЛИ АГРАРИ ЗАКАРПАТСЬКИХ СЕЛЯН НА З'їЗДІ.

Деякі обдурені закарпатські селяни стагнули до аграрницького праропору й хотіли собі заспати буржуазний закарпатський гімн: "Ярусан біл, есьм і буду". Але їм не дозволено. Праропор їм вирвали й подерли, а пісню не дозволили співати. Селяни жалувались президії зїзду. Але й там їм відповіли, що можуть йти тільки під зеленим аграрницьким або біло-червоним чеським праропором, а співати мають державні гімни "Где домов муй" або "Над Татрами блиска".

На трибуну висидили від Закарпаття селянина Щирецького. Та він бідолаха, ані не знав, що йому до такого панства говорити, ані й не смів. Аграрницькі пани сміялися й казали: ось "багани"!

Аграрники дуже боялися, щоб ці, яких вони пригнали на зїзд і які не мають ще класової свідомости не напачили в Празі.

Два українські молоді товариші підійшли до селян і стали ними говорити про положення бідного селянства й про те, що аграри нічого спільного не мають з сільською біднотою. Але таке не вільно в нас говорити. Підбіган зараз поліція, арештували хлопців і зараз же прирешудено їх на 3 дні арешту (до кінця зїзду).

Коли в похід йшли російські сміратки й маніфестували за червбу Росію, а проти Радєвоузу — один робітник на вулиці крикнув: хай живе Радєвоузу. За те його арештували й присудили на 7 днів арешту.

ВЕЛИКІ БУРІ В РУМУНІИ.

Донесено 24. червня з Букарешту, Румунії, що в Румунії падає через 38 год. зливний дощ і ливували бурі з громогвидами. Повіль захопила 10 сіл в Бесарабії і спричинила смерть 10 осіб. Шкоди для селян страшні.

В ТОВАРИСТВІ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ.

Останніми часами мало подавалося на сторінках нашої преси про працю в ТУРФДім, а головне про працю й плани на майбутнє ЦВК ТУРФДім та його комітетів.

Зараз по 9-му з'їзду, а потім у зв'язку з 10-ми роковинами ТУРФДіма багато писалося про досягнення нашої організації, про її цілі й завдання й про її теперішній стан. Якійсь час взято, так би сказати, передішку. Справді передішки не було ніякої. По з'їзді провадилася місячна кампанія на сплату догуг будинку друкарні й школи. Потім почалася пресова кампанія. Одночасно ЦВК стало відбувати свої засідання кожної середи, на яких обговорював і вирішував різні біжучі справи, яких на зверх і не видно, але яких є дуже багато у зв'язку з великим розгалуженням праці ТУРФДіма.

В найбільшому часі ЦВК ТУРФДіма розіслав всім організаціям свого об'їзду, а з ним і квестіонари, в яких порушить кілька важних організаційно-освітніх справ. Поки-ж об'їзник буде готовий, ми на цьому місці подаємо до відома членства наших організацій і симпатиків в коротці про головні справи.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНІ З'ЇЗДИ ТУРФДІМ.

Провінційальні з'їзди ТУРФДіма до цього часу відбувалися, звичайно, на весні. Цього року провінційальні з'їзди, як відомо, ще не відбулися, але зате вони відбудуться в осени.

Провінційальний з'їзд в Торонто відбудуться на початку вересня. Відділи ТУРФДіма і братніх наших організацій повинні добре до нього підготуватися, щоб зробити його ударним організаційно-освітнім з'їздом українських трудящих мас сходу Канади. У нашій організації, чи правильніше сказати — в наших організаціях і в житті українських трудящих мас назріло багато певних життєвих питань, які, щоб задовольнити, треба обговорити й вирішити на з'їздах.

Час провінційальних з'їздів в Альберті й Саскчевані це не вирішених, однак вони відбудуться не скорше, як при кінці листопада, або в грудні. Ми думаємо, що краще буде (й правильніше) відбувати провінційальні з'їзди перед всеукраїнським, аніж після нього. Сегорічні провінційальні з'їзди треба зробити великими підготовчими чинниками до 10-го Всеукраїнського з'їзду ТУРФДіма. Треба їх зробити не лише з'їздами ТУРФДіма, але справжніми з'їздами українського робітництва й фермерства.

Більше про це скажемо в об'їзниках.

ОРГАНІЗАЦІОННА ДІЛЯНКА ПРАЦІ.

Щойно з початком червня зміг ЦВК ТУРФДіма взятися за формування своїх центральних комітетів організаційного, освітнього, шкільного й мистецького.

Комітети при ЦВК ТУРФДіма складаються так: по одному представникові від ЦВК, від Ц.К. Жіночої Секції, від Ц.К. Секції Молоді, від Головного Заряду Р.З.Т. і одного члена кооптованого з'їзду зар'їздів. Коштіві комітет складається з п'яти членів і кожний член репрезентує певну галузь діяльності наших організацій. В цей спосіб буде краще координувати всю організаційно-освітню працю. І ми є той думки, що так саме треба поставити справу на місцях.

ОСВІТНЯ ДІЛЯНКА.

Освітній комітет вважає, що час вже взятися за серйозну екзамінацію нашого членства, щоб бачити, чи справді воно робить поступ на освітньому полі. Після даних, які ЦВК має на руках, деякі відділи ТУРФДіма замість поступати вперед, поступують назад. Замість вчитися, забувають те, що знали.

Денним членом здається, що вистарчат не належати до освітньої організації, щоб бути освітнім чоловіком. Тож освітній комітет постановив взятися за обслідування відділових бібліотек, який їх склад, як членство читає книжки, газети, журнали. Чи все членство читає і передплачує свою пресу. Як поставлена освітня справа у відділах взагалі — чи є освітні курси, чи є школи неграмотних, чи відбуваються спільні читання.

Зібравши всі інформації, освітній комітет буде старатися дати відділам відповідні інструкції щодо провадження цієї праці.

МІСТЕЦЬКА ДІЛЯНКА.

Мистецький комітет також відбув своє засідання й обговорив різні справи, а найголовніше про забезпечення наших драматургів драматичними творами, а хорів і мандолинових оркестр музичними нотами.

Що до драмгуртків, то Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство й тут пішло вже їм на зустріч і видало цей веселий чотири нові драматичні твори: "Скупар", "Наймит", "На перелазі", і "Чия дитина". Зараз друкується й приготуються до друку ще три дуже гарні пєси, а саме: "Редактор Фармера", "Одної Ночі" і "Гарас Бульба". Всі ці пєси пристосовується так, щоб їх можна грати коли не на всіх, то майже на всіх робітничих і фермерських сценах.

Трудніше стоїть справа з музичними творами. Не тому, що тяжко дістати відповідних музичних творів, але тому, що хори, а головне мандолинові оркестри при наших відділах мають дуже не однорідний склад. Тому зар'їзди відділів, чи мистецькі комітети, разом з учителями й диригентами повинні перечитати про це резолюцію 9-го з'їзду й відповідно зорганізувати всі мандолинові оркестри. Тільки тоді можна буде заоспівувати їх відповідними нотами, чи то міміграфованими, чи купованими. Комітет намітив вже плани праці в цій галузі діяльності.

ВІДІЛНИЙ ОСВІТНІЙ КУРС.

Віділи Освітній Курс успішно поступає вперед. Правда, тещо не дуже то спринт ситуацією в школі, однак курсації й вчителі не попускають. По скінченню курсу — на освітній організації зміцнитися організаційно й культурно єдиноними працівниками, які допоможуть будувати організаційно й освітньо-освітню роботу й фермерів. Віділи, що бажають вчителів, повинні вступити про це подбати. І то повинні обов'язково, бо тільки досвідчений вчитель зможе правильно поставити навчання в диточій школі та допомогти праці в організації. Але віділи повинні також пам'ятати, що вчитель є жива людина, і щоб працювати — він мусить жити, а щоб жити, він мусить мати щоб їсти. Вчитель-ж мусить пам'ятати, що "хто не робить, той не їсть".

ВИДАВНИЦЬКА ДІЛЯНКА.

Видавничий комітет зацікавлено, як можна було сподіватися. Причини є двоякі: це було кому за него взятися через навал праці в самої видавничстві, а друге — через те, що віділи не прислали догляду свого розвитку. До цього часу тільки половинна відділи прислали короткі (деякі такі й довгі) описи свого розвитку, а решта не прислали нічого. Багато відділів не прислали ще й своїх фотографій. Таке недбайливе ставлення до справи немає виправдання. А це тим більше, що коді вийде Альманах, а у нему не буде ні фотографій ні історичної розвідки того відділу, який нічого не прислав, то сам він буде нарікати (не на себе, але на видавничство, або на ЦВК). Щоб не було цих нарікань, і віділи, які нічого не прислали, повинні перечитати звіти центральних зар'їздів на членських зборах, як також всі резолюції з'їзду. Перечитати, обговорити й після їх вказівок провадити організаційно-освітню працю у своїх організаціях на місцях.

З товариським привітом,
За ЦВК ТУРФДіма
М. Шатунський, секр.

ку не прислали й фотографії, це прислати, повинні це зробити негайно. Прислаючи фотографію треба прислати й п'ять доларів за кожну фотографію на вироблення ката. Це повинні зробити й ті віділи, які прислали фотографії, але грошей на вироблення катів не прислали.

ЧИТАЙТЕ ЗВИ 9-ГО З'ЇЗДУ ТУРФДІМ.

Звіт з 9-го З'їзду ТУРФДіма давно вже всім відділам розісланий. Кожний член повинен його собі набути. Член і членкиня з одної родини повинні вдовольнитися одним примірником; бо звіту друковано всього 2500 примірників.

Звіт друковано для того, щоб кожний член і членкиня знали стан своєї організації, щоб знали, що ухвалив останній з'їзд, бо його ухвалив е програмою праці до наступного з'їзду.

Всі віділи повинні перечитати звіти центральних зар'їздів на членських зборах, як також всі резолюції з'їзду. Перечитати, обговорити й після їх вказівок провадити організаційно-освітню працю у своїх організаціях на місцях.

З товариським привітом,
За ЦВК ТУРФДіма
М. Шатунський, секр.

других п'яти роках, відбудовуючи руїну, почала вчитися читати. А по українській вона почала читати лише два-три роки тому назад.

Ще пару слів про пресу національних меншостей Радянського Союзу. Тільки без російської — не маємо її статистики.

В Радянському Союзі виходить 207 газет ріжними національними мовами (поза російською). А тираж всіх їх становить 938,588 примірників.

ЗБРОЯ ПЕРЕМОГИ.

Газети ці виходять 49-ма мовами. Значить, коли додати до них ще російську, то в Радянському Союзі виходять газети на 50-ох мовах.

Ось як: українською мовою — 55 газет, татарською — 17, казахською — 11, армянською — 10, турською — 10, узбекською — 8, грузинською — 8, німецькою — 7, єврейською — 7, білоруською — 7, польською — 4, мордвінською — 4, фінською — 4, латиською, естонською, чувашською, осетинською — по 3, а далі йдуть по дві і по одній газеті мовами ріжних народів СРСР.

Крім цього видається ще 130 журналів ріжними мовами, з яких знову таки найбільше припадає на Україну.

В цілому ж союзі всіма мовами видається 1,291 журналів, які розходяться у 8,403,540 примірників.

А тепер подумайте над тим, що це все в руках робітників і селян і все це служить соціалізму.

Подумайте? Тож-то.

Мусій.

ВИНАЙШОВ СПОСІБ.

Здибає член організації нечлена і каже:

— Чи ти віруєш в організацію?

— Вірую, відповів нечлен.

— Так ось гляди, в тебе на камізецьці написано, що ти повинен бути членом в організації.

— Деж воно написано?

— Рахуй гузки. Записався доду і говори "випсатися", другий гузок говори "випсатися", третій "випсатися", четвертий "випсатися", а п'ятий "випсатися".

— Що за біда? Видко діло ти маєш слушність. Треба таки випсатися в відділ ТУРФДіма, як писав!

Видання "Альманах" затягнулося довш, як можна було сподіватися. Причини є двоякі: це було кому за него взятися через навал праці в самої видавничстві, а друге — через те, що віділи не прислали догляду свого розвитку. До цього часу тільки половинна відділи прислали короткі (деякі такі й довгі) описи свого розвитку, а решта не прислали нічого. Багато відділів не прислали ще й своїх фотографій. Таке недбайливе ставлення до справи немає виправдання. А це тим більше, що коді вийде Альманах, а у нему не буде ні фотографій ні історичної розвідки того відділу, який нічого не прислав, то сам він буде нарікати (не на себе, але на видавничство, або на ЦВК). Щоб не було цих нарікань, і віділи, які нічого не прислали, повинні перечитати звіти центральних зар'їздів на членських зборах, як також всі резолюції з'їзду. Перечитати, обговорити й після їх вказівок провадити організаційно-освітню працю у своїх організаціях на місцях.

З товариським привітом,
За ЦВК ТУРФДіма
М. Шатунський, секр.

КОНСОЛІДАЦІЯ ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЇ КОНТРЕВОЛЮЦІЇ.

Якщо перед і в часі виборчої кампанії до польського союму і сенату українська контрреволюція всіх відтінків вела між собою певну тактичну боротьбу, посуджуючи одні других в угодовстві, як на базарі, кожний захвалював свій, хоч і гнильний, товар, то зараз після виборів спостерігається послідовна консолідація усього західно-українського контрреволюційного табору на території польського союму, зокрема на ґрунті територіальної автономії для західно-українських земель під Польщею.

Починають наглядно затиратися досі штучно утворювані межі між поодинокими націоналістичними угрупуваннями. Зголодніла за посольськими фотелями та державним жолобом дрібно-буржуазна українська інтелігенція, ганебно вгорушувала "непримиримі" патріотичні передвиборчі промови, з піною на устах засипала громами революційний селянсько-робітничий табор, обзиваючи його московським наймитом, порівнювала цей табор з "хлібодіями", що є запроданцями Варшави.

Громчати брудна лайка, звернені проти селянсько-робітничого революційного табору, що розливалися не лише з вічевих трибун, але й з тисячких церковних казальниць, для нас не нові й цілком зрозумілі, отже на цій ланці й причинами не будемо зупинятися. Зупинимось натомість на боротьбі ундопетлюрівщини з "хлібодіями", тому, що вона є дуже показова й цілком відмінна від боротьби з революційним табором, як клясовим ворогом.

Боротьба з "хлібодіями" була тільки тактична, а властиво за те, що "хлібодіи" посміли випередити ундопетлюрівщину в "реальній політиці" до польської держави, якої вони, вважачи на має, що дійсно непримиримо настроєні, поки що вести не могли. Ідеологічно ріжничі між ними нема і ніколи не було, бо-ж провідник Українського Народного Союзу Данилович — це-ж колишній радикальний дуб. Для характеристики наведу кілька цікавих цитат. В роз'ярі передвиборчої боротьби Данилович у своєму "хлібодійському" органі "Селянський Прапор" з 12 лютого № 5, в передовій пише, між іншим так:

"Опозиція українських партій до Польщі не є тепер засадничою лише тактично. Партия УНДО, УСРП і РНО ходить найбільше о те, аби не страпити між масами на популярності, а відносно Польщі й польського правительства лавірувати так, щоб не було найменшої тини опозиційності".

"...В діяльності між УНДО, УСРП, РНО і УНС нема ріжничі, так як нема ріжничі між селянством, УПП і комуністами, бо одні є орієнтації західної, се-то польської, другі — східної, се-то російської-комуністично-радянської..."

"...З того ясно бачимо, що між українськими партіями в Польщі зарисовується боротьба двох політичних орієнтацій: західної, якої найвиправданіш і найкрайшій виразником є УНС, через УНДО, РНО, УСРП до "батька" Кирила Трильовського; і східної від КПЗУ, а радше КПН через всіх селян і "лівиць" до УНП".

"...Супроти так ясного стану динимий піддається, чому УНС б'є УНДО, УСРП і РНО, а ці знову відрадіються, і чому взагалі між ними партійна боротьба замість боротьби за душу селянина. Причому є ширіше і одвертіше одних, а облуда і скритість другий. УНС є ширій і одвертіш за каже: Українці змушють залюпити свої ділової, культурні, реальні й економічні справи в рамках польської держави. Залюпити ж реальні справи може поступити аж тоді, коли Українці стануть на ґрунті польської державності, коли будуть супроти польської держави вірними і в'ї".

"УНДО, УСРП і РНО думають так само, але замість виробити відповідні плани й виступити на сцені, що УНС, перебігаючи з усією в пороху та плетуть політичні дебати про самостійність, яка в рамках польської держави не може ніколи виступити".

"...Партия УНДО, УСРП і РНО черпає проти УНС лише тому, щоб його загнати в кут, а самим сісти на його місце".

Чи-ж можна було краще розшифрувати ундопетлюрівщину, як це зробив, дійсно

"широ", Данилович. Та це було тоді, коли треба було патріотичних фраз, на що так щедрий був ундопетлюрівський табор. Але, коли вибори пробу йшли і представники "народу" засіли на м'яких фотелях, то вже це було потреби грати комедію й заговорили ширше. Який офіційна преса УНДО радикаліз це соромливо здержується говорити прямо, то головна опора УНДО попіство в своєму органі "Нова Зоря" з дня 29 березня 1928 р. в передовій, полемізуючи з петрушевичівською "Радою", то-чністько заговорює райком "хлібодіи" тих "ненависних" запроданців Варшави. Гостро скритикувавши невмілу політику Петрушевича, пише:

"По всіх експериментах з переконанням танків (мова йде про допомогу Англії) наша думка така: треба нам боротися в границях Польщі, як її грожанам, якими тепер є, за автономію наших земель. Ніжка держава на світі не дасть собі, якщо вона інше втирає нічого, ніж ті, що домагаються від неї чогось, не признають, що опір прав, які хочуть мати, мають і обов'язки".

А далі закінчує статтю:

"Кажемо, що хто має політичний розум і якусь політичну силу, той повинен боротися за автономію українських земель на основі громадянства в Польщі".

Рівночасно перемиський "Український Голос" (гетьманці, теж УНДО), з 1 квітня в передовій, під заголовком "Наші основні домагання", яко найголовніше домагання, висуває теж:

"З'єднання всіх земель, заселених Українцями та які опинилися у польській державі — в одну адміністративну шість з окремим сойком і широкими компетенціями (т. зв. територіальна й культурна автономія)".

Не лишився позаду найбільш "поважний" орган УНДО "Діло", але цей говорить більш обережно. У передовій з 2 квітня, під заголовком "На новому ґрунті", між іншим, пише:

"Уже на першому засіданні український клуб став твердою ногою на соймовому ґрунті..."

"...Лого актом була активна оборона парламентаризму, як виразника і головною чинника демократії. Цю свою оборону вплив клуб наглядно, переважно вибір на соймового маршала польської лівиці старого парламентариста І. Дашинського".

"...Хоч теперішній укр. клуб чисельно мало, що більший від попереднього, то його інтелектуальна вагість і політична виробленість дозволили йому зайняти не останнє становище в новому соймі".

"На всякий випадок можемо поперших кроках укр. клубу в соймі ствердувати, що його авторитет як парламентарній арні більший, як авторитет деяких польських клубів, хоч і чисельно сильніших".

Значить "Діло" говорить, що в українським клубі є "політична сила" й "політичний розум", щоб боротися за автономію за рецептом "Нової Зорі".

Що-до "авторитету" то слід пригадати, що польськ клуб "хлібодіи" теж був авторитетний, хоч і це чисельно слабший. Бо-ж не у числі і не в "політичній виробленості" сила укр. клубу, як це хоче замалати "Діло", і не випадково, як повідомляє ундійська "Свобода" з 2 квітня УНС (хлібодіи) ліквідують себе, як партію, а тому, що укр. радикали перебрали "хлібодійські" агенти.

Словом, УНДО-петлюрівщина помуває себе в споймові "соці" і серед західної "культури". Усі межі тактичних непорозумінь між українською контрреволюцією переорано. А що-ж для спантеличення виборчої дії віддали свої голоси ундопетлюрівщині і про це не забути провідників "народу". Дм. Левчицький з УНДО і Д. Ладика з УСРП відчитали в соймі "прашедержавні" заяви, що їх клуби не визнають ризького, паризького і інших до-говірив, які укладено без їх згоди, та що Українці ніколи не зрекалися права на самооподержання і самостійність української соборної держави. І все. Про це урядова "Газета Львівська" з задоволенням відповідає, що від Українців ніхто ні-

коли не вимагає і не вимагає такого зречення. А пєсеньничий "Робітник" просто каже, що в заяві Д. Левчицького нема нічого такого, щоб було скероване проти польської держави. Значить, "вовк ситий і коза ціла".

В цей час, як бачимо, коли на арені польського союму ундопетлюрівщина з польським фашизмом закінчують торг за шкуру українського селянина й робітника в виді територіальної автономії — яка не є чужа і ґруї Турянський-Васильків, — і з боку селянсько-робітничих мас потрібна як найбільша єдність і організаційна спаяність, то псевдореволюційні провідники Турянські, Васильков, Козичькі далі ведуть злочинну розбивацьку роботу, вносять дезорганізацію в єдиний революційний, селянсько-робітничий фронт, підмінюючи ленінську національну політику КП(б)У дрібношляхетським "шумським" що безперечно є на руку ундопетлюрівщині в його політичній наступу на СРСР, зокрема на УСРР.

Хіба випадково ідеолог українського воєвничого фашизму Д. Донцов у звіті в Львові, який відбувся 25 березня ц. р. на тему "Перспективи комуністичних ідей на Україні", наприкінці сказав:

"...Там, на Великій Україні зривається протест проти чужої інтелектуальної батьківщини", туга за пишною будівлею власної національності й вперше цієї боротьби з аворішнією є розлам в Сельрві і КПЗУ тут".

Ось до чого докотилась розбивацька зрадницька група розполітикованих інтелігентів. Не зважаючи на поширювану демагогію, трудящі маси Західної України домагаються негайного об'єднання понад голови розбивацької верхівки і створення єдиного революційного робітничо-селянського фронту під проводом КПЗУ та КПН проти одностайного фронту УНДО-фашизму, проти автономії, за соціальну революцію, за селянсько-робітничий уряд в Польщі, за прилучення Західної України до Радянської України.

РІЖНІ ВІСТІ.

Врагівано Умберта Нобіле.

Найновіші газетні вісті доносять про те, що летунам вдалося віднайти на ледях північного моря команданта багряно-на-диржабля, "Чаїна", який розбився перед місяцем над північним морем. Можливо, що до часу, як часопис дійде до рук читачів, і всі прочі членні експедиції будуть враговані.

Для відшукання залогні Італії вилетів в північні околиці звисний північний дослідник Амундсен, який перелетів перед минулого року понад північний бігун, і йому певне мусило приключитися якусь нещастя, бо вже більш тижня від него нема ніякої вістки.

Шість держав вислали ратункові експедиції в північні леди, кораблі і літаки, щоб рятувати залогні Італії й Амундсена з товаришами. Про сімох членів той залогні, які осталися в балоні, нема й досі чулки. Авітер загнав в північні леди.

Страйк в Греції.

З Греції повідомлено 19 червня, що там шириться страйк робітників і що коли уряд хотів вжити проти них військової сили, одна ескадра грецької маршарки переслідала на сторону страйкерів. Також державні службовці заважали за страйкерами і готовилися виступити на страйк.

З урядової сторони заперечують, що страйк не є такої поважний, щоб країні грозила аж революція, або генеральний страйк, та що уряд приготував все потрібне (поліцію і військ) щоб втримати порядок в країні.

Застрілено редактора.

Повідомлено з Відня 19 червня, що там застрілено редактора газети "Носс Віпер Журнал". Бруна Вольф-А. Новинка не подає хто його застрілює, але через що.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ:

ДАЙМО, БО Є НА ЩО.

Стар, Алта.

Товариші Читачі! З влчності за науку, яку наше "Ф. Ж." подає нашій великій рідні, хотіли написати до вас.

Не лише дістаю з почти "Ф. Ж.", то скоро отримую і читаю, що "Ф. Ж." пише. А воно все викладає чорне на білім — саму чисту правду. Говорить, які часи ми переживали і тепер переживаємо і чому, яка причіна наших гараздів. Чому фармери і їхні жінки та діти так нараз чорно бідують і як з цього видряпатися.

Не боїться наше "Ф. Ж." нікого: ні папів, ані їхніх локатчиків та агентів від "рідних" газет і "продливих вір". І через це не один фармер любить "Ф. Ж." і радо його читає, бо відважного завжди люди люблять і шанують, хоч може зразу його поглядів на світ вони не поділяють.

Побачили, де правда, а зрозуміли, що мій обов'язок є допомагати нашому часописові, нашій цілій організації, бо є за що і є на що: є будинок, є маєток, є чотири чапоспелі і це все наше, нас простих робітників різні і фабрики. Ніякий пан марноотраває претину до нас не має. Все в під контролю самого членства.

А що жити правдою є тяжко і це коштує багато праці і грошей, проте ми всі повинні допомагати із всіх сил. Злохитр хоч малі датки на піддержку нашої преси та на сплату догву на нашій дуркарі, а годі з тим більших усяком будуватимемо нашу організацію освідомлюючи чоловіків та жінок і наших дітей.

Я носила одного долара на сплату друкарні і вносива кожну фармерку, яка уважає себе свідомішою зробити це саме. Чотири фунти масла і вже є що дати на наше спільне добро. Нераз і не одного долара ми видамо, але проте ми як буці фармерки, так і є. Один долар ані не забагачить нас ані не збіднить про него, а кожна з нас по одному доларові і довг буде заплачений та наша преса буде забезпечена до зими.

А нам нашого часопису треба, бо не одного ми з него навчилися. Нам не судилося ходити до школи і набиратися знання. Панська класа погорджує нами і простаками нас називає. Отже нам треба підносити себе культурно при помочі нашої преси, яка дає нам науку як жити. Чи це для нас цього не вартує? Другі люди платять за науку великі гроші, а ми не хотіли б дати долара за неї?

Ні, товаришіки і товарищи, даймо щиро і щитно, бо воно нам вдесятеро повернеться пакою.

Товаришіки! Заохочуйте своїх чоловіків, щоб вони освідомлювалися і організувалися та об'єднувалися до боротьби проти визиску, бо чп-ж не па нас, жінок, і наших дітей цей визиск найбільше відбивається? Чп-ж не ми найбільше терпимо через него?

Отже будуймо свою чорноробочку організацію. Проч темного і визиску!

Катерина Порайко.

ЧОГО ВОНИ ХОЧУТЬ.

Ройкрофт, Алта.

Вже довгий час питаюся деяких "діячів", чого вони хочуть, однак годі довідатися. Отже прошу послухати.

Вже 10 літ, як я на Ройкрофт, але жадної освітньої роботи тут не було — аж в 1924 році приїхала до нас "пані" з Саскечевану. Як тільки приїхала, так зараз взялася до свого "бізнесу". Знайшла собі "товаришів хлопців" (40-літніх) і давай по панськи гуляти. Осували аматорське звіговецько і давай грати представлення. Проба відбувалася майже кожного вечера, бо треба було з кожним переграбувати. Та ми хоч прості Гаврилі, Данилі та Ціі і Домки, як пасця "пані" назвала, а все-ж такі порозуміли, що то за птниця і за "хміст та на сонце" нашу "паню".

Від того часу освітня робота в нас засяла, лише "пані" Вежлобська, як ми її тут називали, ходила та їздила на коні на "пробу". Аж в осени 1927 року загостив до нас т. Йосиф Стадник і об'явив відділ ТУРФДім. Хоч її Стадник і повів дуже добре роботу, однак я бачив, що фармерам і робітникам з ним не подорозі, бо 1) що тов. Стадник з роду буржуй, 2) що він не панського духа та переконання, а 3) що цей чоловік дуже гарячий. Отже й Стадник був в відділі ТУРФДім головною, хоч і гарячий, однак втримав товариство 5 місяців.

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

давай репетувати: "Аді, вони Петлюри хочот".

Скажіть тепер, люди добрі, чого вони хочот? Цімовіда зробив собі з Чорнолоба циганську "дутку" і як надує в деділо, то дутка грає цілий тиждень. Пані Вежлобська знов намагає, як вола сама калєє, "фартушком і бровами". Та мабуть вже не довго тої нашої біді, бо Стадник зі своєю "капразією" корчі рубає, дутка вже спорожняється, бо падути нема кому, фартушок вже дуже затапананий, а брови та кож "міль" обіла. Отже здається, що всяка негода в нас устине, а наше товариство повони піднесеється на погі.

Товариші па Ройкрофт! Не трайте паді, а все буде гаразд. А "троїчку" ще раз запитайте, чого вони хочот.

Прадолюб.

ПОДЯКА.

Скадавало оцю дорогою подяку подію всім товаришам і товаришам з відділу ТУРФДім в Спеден, Алта., як також сусідам і знайомим за співчуття до нас з причини утрати любово і дорогого нам батька. Також щира подяка всім за так чисельну участь в хорорні.

Зокрема щира подяка учителєві з школи Кеу Лейк, що устроїв похід дітей за домовиною з школи до Фармерського Дому.

М. Гачин.

ВІДОЗВА.

До односельчан села Старуня, пов. Богородчани, Галичина, які тепер є в Канаді і Злуч. Державах.

Дорогі Товариші! На днях підписаний одержав з рідного села просьбу такого змісту:

"Як Вам відомо, бувши будинки нашого товариства — читальня Провітні і кооператива — згоріли підчас війни. Тепер наше тво. "Сель-Роб" хоче збудувати власне приміщення, але тяжкі часи в нас і страшне зубожіння селян та брак праці для робітників не дозволяє нам зачати це власними силами. Дятого ми змушені віджикнутися до наших односельчан в Канаді і Злуч. Державах з гарячою просьбою допомогти нам фінансово.

Народ тепер горнеться до освіти, організації і товариства і необхідно є мати своє хоч мале приміщення. Призбирай ми дещо фондів та це не встарчає і тому сердечно і по товаришськи просимо Вас: допоможіть нам! Зберіть хоч малі датки і зашліть на руки касієра будівельного комітету па адрес: Василь Цівоук, Старуня, С. Солотвина, Галичина".

Хто хотів би дальших пояснень в цій справі, хай пише до мене. Адрес до мене: Wm. Markovetski, Port Hammond, B. C.

Гімлі, Ман.

Товариші! Два 20. транши Укр. Фарм. Товариства в нашій місцевості відбуло свій мітинг в справі обговорення допомоги нашій робітничо-фармерській пресі. На мітинг досить багато говорилось про наш пресу і кінець-кінців рішення, що всі члени і членкині нашого товариства повинні поропорозити в користь згаданой преси, бо помч така па іду щору нашій пресі є копейна. Товариші і товаришкі па мітингі додали \$5.00, а після мітінгу я ще зібрав \$12.25, що разом послало до адміністрації па пресовий фонд "Ф. Ж." \$6.25. Зложили по \$1.00: С. Мартин, С. Перковський, М. Домарчук; по 50 ц.: Марі Мартин, М. Пастернак; по 25 ц.: М. Юречук, П. Дучак, Т. Кохановський, Марі Гуга, Ю. Ліцар, П. Дучак, С. Скомороженка, П. Гуга, А. Яловць. Разом \$6.25.

Допомога невелика, але за те щира. Пенєка тому, що тут фармер білий, а також і тому, що люди па мітингі були мало. Хотів вони здебільшого хатах, напавнялися й залий напавнялися етичними і тверезими думками, а безбожникими фармер-лохми такім варварським способом життя. Вислухайте до робітничо-фармерської організації, читальні своєї робітничо-фармерської читальні, своїм самі й вичаїте своїх дітей. Вам жертовним щира па іду.

Хай але робітничо-фармерська організація і її преса!

Товаришеский привіт.

С. Мартин.

Грешно, Ман.

Від того часу освітня робота в нас засяла, лише "пані" Вежлобська, як ми її тут називали, ходила та їздила на коні на "пробу". Аж в осени 1927 року загостив до нас т. Йосиф Стадник і об'явив відділ ТУРФДім. Хоч її Стадник і повів дуже добре роботу, однак я бачив, що фармерам і робітникам з ним не подорозі, бо 1) що тов. Стадник з роду буржуй, 2) що він не панського духа та переконання, а 3) що цей чоловік дуже гарячий. Отже й Стадник був в відділі ТУРФДім головною, хоч і гарячий, однак втримав товариство 5 місяців.

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Від того часу освітня робота в нас засяла, лише "пані" Вежлобська, як ми її тут називали, ходила та їздила на коні на "пробу". Аж в осени 1927 року загостив до нас т. Йосиф Стадник і об'явив відділ ТУРФДім. Хоч її Стадник і повів дуже добре роботу, однак я бачив, що фармерам і робітникам з ним не подорозі, бо 1) що тов. Стадник з роду буржуй, 2) що він не панського духа та переконання, а 3) що цей чоловік дуже гарячий. Отже й Стадник був в відділі ТУРФДім головною, хоч і гарячий, однак втримав товариство 5 місяців.

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

Та лих не спить. В нас є "свята проїчка" а саме, "пані" М. Вежлобська, пані П. Цімовіда і пан Г. Чорнолоб. Ці "троїчка", то зручнє хоч би і яку будуву. Був відділ ТУРФДім, вони говорили: "Аді мей, це був би народний дім". Ну, хай буде пар. дім!

"Аді, бри, а вони хочуть нас попам віддати. Ми хочем чітарні "Провітні".

Добре, хай буде і так. Та чи вдовольни їх? Ні! Троїчка!

дав читати "Фарм. Життя", але вже багато вичучо, корисного навчисся. Нових знань не припада, бо тут сарі чужинні. Працюю на секційній дорозі і уважає за відповідне заплатити собі часопис. Тож кичу до всіх секцієнменів, щоб стали передплатниками часопису "Ф. Ж.", бо це є дуже добра, почювача газета для працюючих.

Здоровло читачів "Ф. Ж." Т. Вичар.

Доскар, Алта.

Тов. Ю. Гнатини зібрав па лісту ч. 578 па передплату "Ф. Ж." \$2.00; па пресовий фонд по 50 ц.: Ю. Гнатини, М. Гнатини. Разом пресфонду \$1.00.

Давніч, Алта.

Тов. М. Лоханський зібрав па лісту ч. 3865 па пресовий фонд "Ф. Ж.": М. Лоханський \$1.00; по 50 ц.: Н. Глипка, І. Н. Бабіч; по 25 ц.: В. Бабіч, М. М. Лоханська; М. С. Хмельк 10 ц. Разом \$2.60.

Тов. В. Озубко зібрав па передплату "Ф. Ж." \$4.00; па пресовий фонд: В. Озубко 50 ц.; по 25 ц.: Н. Бойко, Л. Мельник. Разом пресфонду \$1.00.

Кернейл, Алта.

Тов. І. Демко зібрав па лісту ч. 3804 па пресовий фонд "Ф. Ж.": І. Демко \$1.00; Василіна Демко 50 ц. Разом \$1.50.

Смоки Лейк, Алта.

Тов. В. Коханюк зібрав па лісту ч. 4038 па передплату "Ф. Ж." \$3.00; па пресовий фонд по \$1.00: Г. Коханюк, Г. К. Волянський, М. Фанчук, П. Лубець, В. Скорейко, Г. Рибулк. Разом пресового фонду \$6.00.

Арборг, Ман.

Тов. Іван Фічуук зібрав па лісту ч. 6736 па пресовий фонд "Ф. Ж.": І. Фічуук \$1.00; П. Крешук 50 ц. Разом \$1.50.

Донвил, Онт.

Товариші з Донвил, Онт. зібрав па пресовий фонд "Ф. Ж." по \$1.00: П. Пурч, С. Болнар, І. Станіцький; Д. Станіцька 50 ц. Разом \$3.50.

Атабаска, Алта.

Тов. П. Капун зібрав па лісту ч. 1578 па пресовий фонд "Ф. Ж." по 50 ц.: П. Капун, Н. Бовзайло. Разом \$1.00.

Нордер, Алта.

Відділ Р.З.Т. зібрав па лісту ч. 442 па пресовий фонд "Ф. Ж.": М. Шульський \$1.00; по 50 ц.: С. Трухан, Д. Штокал. Разом \$2.00.

Товариші! Вислаю Вам \$1.00 па передплату "Ф. Ж." то буде воно вже заплачене до березні. С. Вараніца.

Великий вогонь в Дамаску.

Старинне місто Дамаск в Сирії навів великий вогонь, який знищив багато домів. В вогні згоріло 12 осіб, а багато є пощених та пощених. Сирія є під французьким мандатом і передминулого року було в ній повстання арабського племена Друзів.

Важна конференція.

Донесено 20. червня з Букарешту, що там зіхались представники малой антанті (Югославії, Чехословащини і Румунії), щоб обговорити такі питання, як: бажання Угорщини змінити договір в Тріанон, непорозуміння Італії і Югославії, вплив Італії в Альбанії і інші справи. Головує румунський міністер закордонних справ Тітулеску.

Землетрус в Алясці.

З міста Кордова, Аляска, донесено 21. червня, що там запричино три окремі періоди дрожає землі. Землетрус спричинив, що декуди пообсувались збоча гір. Кораблі на волі зауважили, що і вода в морю була неспокойна. Дрожання землі відчули аж в Ванкувер, Б.К.

Зі злучених держав.

Грім убив чотири особи.

В Бломінгтон, Індіана чотирих людей скоронилося підчас дощу під дерево на площі водної стації індіанського університету. В те дерево вдарив ргім і убив їх на місці. Було це 19. червня підчас зливного дощу з громогвищами.

Смерть двох мільонерів.

В ДельМонте, Каліфорнія загинули два мільонери впаши з літаком на землю. Пільго, який орудував літаком, вискочив і врятувався при помочі парашуту.

Увага давфін, сифонт, етелберт і околиця.

Перший раз в містечку Давфін, Ман., в четвер, 5. липня в "ГЕИ ТЕАТРИ" при головній вулиці буде показуватися велика українська фільма

"ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

В цій фільмі представлено життя і праця геніального українського поета Тараса Шевченка від дитячих літ аж до самої смерті. Ви бачте мати одинокую нагоду побачити дійсну українську фільму, та це з життя Тараса Шевченка. Десятки тисяч людей бачили її і скористали з неї дуже багато. Приходіть всі і кличте своїх знайомих. Фільма велика, має дві частини і щоб її цілу побачити, треба витратити поверх 4 години. Тому приходіть всі на час. Початок точно в год. 7-їй вечером. Приходіть громадно! Використайте цю нагоду!

УВАГА! ПРАВД ДІСТРИКТ, ВІННІПЕГ БІЧ, МАН.

Цим подаємо до відома робітникам і фармерам в Правд дістрікті і околиці, що в неділю, 1. липня, і в, в годні 1-й по паузиді, коло Фармерського Дому відбується

ВЕНІЧАВНИЙ ПІКНІК.

Програма пікніку буде досить багата, з виграками великого роду. Аж також буде смачна перекуса, холодної панічки і т. д. По пікніку відбується забави в салі Фарм. Дому.

Тому не омийте него ні щиремна! Пам'ятайте про наш щирий день і приходіть громадно.

Пікніковий комітет.

Цини па червня і липень.

Ваші цини курки, які пекані до червня, від виробників під урештєю інспекційно рекомендованих курей. 15,000 курей під наглядом які виробують курки, що будуть жити і росли та мочуватися. 30,000 курей по пекти відомі і пошедилок, відторк і сервет.

Леторин, Анконт.

25 ц. \$3.75; 50 - \$7.25; 100 - \$14.00. Стай і біні Паки і Міневу 25 ц. \$4.25; 50 - \$8.25; 100 ц. \$16.00. Ватсон і Редландер м'ясопа 25 ц. \$3.75; 50 - \$7.25; 100 - \$18.00.

Курки па курку па курку, що вчесьні па 33 - 318 мей - 25 ц. \$2.50; 50 - \$5.00. Пекані до червня 100 ц. \$4.00.

Алек Тейлор Стейбері, 362 Farby St., Winnipeg, Man.

РІЖНІ ВІСТІ.

Великий вогонь в Дамаску.

Старинне місто Дамаск в Сирії навів великий вогонь, який знищив багато домів. В вогні згоріло 12 осіб, а багато є пощених та пощених. Сирія є під французьким мандатом і передминулого року було в ній повстання арабського племена Друзів.

Важна конференція.

Донесено 20. червня з Букарешту, що там зіхались представники малой антанті (Югославії, Чехословащини і Румунії), щоб обговорити такі питання, як: бажання Угорщини змінити договір в Тріанон, непорозуміння Італії і Югославії, вплив Італії в Альбанії і інші справи. Головує румунський міністер закордонних справ Тітулеску.

Землетрус в Алясці.

З міста Кордова, Аляска, донесено 21. червня, що там запричино три окремі періоди дрожає землі. Землетрус спричинив, що декуди пообсувались збоча гір. Кораблі на волі зауважили, що і вода в морю була неспокойна. Дрожання землі відчули аж в Ванкувер, Б.К.

Зі злучених держав.

Грім убив чотири особи.

В Бломінгтон, Індіана чотирих людей скоронилося підчас дощу під дерево на площі водної стації індіанського університету. В те дерево вдарив ргім і убив їх на місці. Було це 19. червня підчас зливного дощу з громогвищами.

Смерть двох мільонерів.

В ДельМонте, Каліфорнія загинули два мільонери впаши з літаком на землю. Пільго, який орудував літаком, вискочив і врятувався при помочі парашуту.

Увага давфін, сифонт, етелберт і околиця.

Перший раз в містечку Давфін, Ман., в четвер, 5. липня в "ГЕИ ТЕАТРИ" при головній вулиці буде показуватися велика українська фільма

"ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

В цій фільмі представлено життя і праця геніального українського поета Тараса Шевченка від дитячих літ аж до самої смерті. Ви бачте мати одинокую нагоду побачити дійсну українську фільму, та це з життя Тараса Шевченка. Десятки тисяч людей бачили її і скористали з неї дуже багато. Приходіть всі і кличте своїх знайомих. Фільма велика, має дві частини і щоб її цілу побачити, треба витратити поверх 4 години. Тому приходіть всі на час. Початок точно в год. 7-їй вечером. Приходіть громадно! Використайте цю нагоду!

УВАГА! ПРАВД ДІСТРИКТ, ВІННІПЕГ БІЧ, МАН.

Цим подаємо до відома робітникам і фармерам в Правд дістрікті і околиці, що в неділю, 1. липня, і в, в годні 1-й по паузиді, коло Фармерського Дому відбується

ВЕНІЧАВНИЙ ПІКНІК.

Програма пікніку буде досить багата, з виграками великого роду. Аж також буде смачна перекуса, холодної панічки і т. д. По пікніку відбується забави в салі Фарм. Дому.

Тому не омийте него ні щиремна! Пам'ятайте про наш щирий день і приходіть громадно.

Пікніковий комітет.

Цини па червня і липень.

Ваші цини курки, які пекані до червня, від виробників під урештєю інспекційно рекомендованих курей. 15,000 курей під наглядом які виробують курки, що будуть жити і росли та мочуватися. 30,000 курей по пекти відомі і пошедилок, відторк і сервет.

Леторин, Анконт.

25 ц. \$3.75; 50 - \$7.25; 100 - \$14.00. Стай і біні Паки і Міневу 25 ц. \$4.25; 50 - \$8.25; 100 ц. \$16.00. Ватсон і Редландер м'ясопа 25 ц. \$3.75; 50 - \$7.25; 100 - \$18.00.

Курки па курку па курку, що вчесьні па 33 - 318 мей - 25 ц. \$2.